

Výroční zpráva Tradice Bílých Karpat, z.s. za rok 2017

Hostětín 4, 687 71 Bojkovice
tel. 572 641 040
tbk@tradicebk.cz, <http://www.tradicebk.cz>

Naše činnost v roce 2017 ve zkratce

1. Regionální značku Tradice Bílých Karpat má již 48 výrobců a poskytovatelů služeb. www.tradicebk.cz/drzitele
2. Věnovali jsme se **podpoře a propagaci ovocnářství** – uspořádali jsme 4 víkendové kurzy pro ovocnáře, vycházku s potulným sadařem a exkurzi ke zpracovatelům ovoce.
3. Vytvořili jsme nové **výukové a osvětové pomůcky** pro propagaci přírodních zahrad a starých odrůd ovoce, **výstavu** věnovanou ekologickému ovocnářství a **mapu sadu** starých odrůd ovoce v Hostětíně.
4. Vytvořili jsme **nový projekt pro školy** věnovaný doupným stromům a poznávání přírody.
5. Provozujeme portál www.vyrobkyzkraje.cz, který představuje regionální výrobce ze Zlínského kraje. Už jich evidujeme více než 300 a stále doplňujeme další. Uživatelé tak mohou najít nejbližšího výrobce masa, mléka, pečiva, ovoce a zeleniny, medu, bylinek, ale i oděvů, řemeslných výrobků či výrobků pro zahradu.
6. Uspořádali jsme již osmnáctou **Jablečnou slavnost**. Náves opět patřila jarmarku držitelů značky TBK a všichni jsme si to užili.
7. Na **facebooku** máme 1500 fanoušků. Od loňského roku narostl počet o 400 osob.

Úvod Kdo jsme Bílé Karpaty Regionální značka TBK Produkty a služby Držitelé Podpora Kontakty

Tradice Bílých Karpat

stát se držitelem značky ▶
koupit výrobek/službu ▶
prodávat výrobky ▶

Hostětínský mošt
nejstarší a nejznámější držitel regionální značky

..... Nejlepší kousky z Bílých Karpat

na zub a taky k pití	na sebe	do domu i do bytu	do zahrady, sadu, lesa	zažít přímo v Karpatech	jako dárek

Webové stránky www.tradicebk.cz

1. Tradice Bílých Karpat – poslání a činnost spolku

Tradice Bílých Karpat, z.s. jsou dobrovolným, nevládním a neziskovým sdružením fyzických a právnických osob, které spojuje zájem napomáhat všem aktivitám, které trvale rozvíjejí tradiční zemědělskou a řemeslnou produkci Bílých Karpat, zvláště pak v ekonomicky nejslabších místech tohoto území. Podporou využívání místních tradičních zdrojů obživy chceme napomáhat stabilizaci místního ekosystému, jež je součástí Chráněné krajinné oblasti a Biosférické rezervace UNESCO Bílé Karpaty.

Posláním Tradice Bílých Karpat, z.s. je pomoc všem aktivitám, které budou v oblasti Bílých Karpat udržovat a rozvíjet pestrost a různorodost zděděného bohatství, jak přírodního, tak vzešlého z lidského úsilí. Prostřednictvím zejména ekonomických nástrojů chce spolek podporovat místní obyvatele v péči o krajinu a kulturní dědictví a tím přispívat zejména k ochraně krajinného rázu.

Od svého vzniku v roce 1998 se spolek především snaží rozvíjet **ovocnářství v Bílých Karpatech**. Hlavního cíle – zachovat jedinečný genofond krajových odrůd ovocných dřevin – je dosahováno prostřednictvím mapování, zakládání genofondových sadů, novými výsadbami a především zpracováním místní ovocnářské produkce. Od roku 2000 jsou v moštárně v Hostětíně vyráběny jablečné mošty a pečujeme o ukázkový sad starých ovocných dřevin.

Obraz krajiny Bílých Karpat dotvářejí místní výrobky. Vznikají díky práci zdejších zemědělců, řemeslníků či firem a v řadě případů jsou odkazem na místní krajinu, tradice a dovednosti. **Regionální ochranná značka Tradice Bílých Karpat®** je jednou z možností, jak místní bělokarpatské produkty zviditelnit. Jedná se o první přeshraniční regionální značku, kterou jsou označovány výrobky jak na moravské, tak na slovenské straně Chráněné krajinné oblasti Bílé-Biele Karpaty, které jsou jedinečné ve vztahu k Bílým-Bielým Karpatům, vyrobené tradičními technologiemi, s podílem ruční práce, z místních surovin, jsou kvalitní a šetrné vůči životnímu prostředí.

Prezentace výrobků se značkou Tradice Bílých Karpat.

2. Regionální značka Tradice Bílých Karpat®

Tradice Bílých Karpat® je regionální ochranná značka pro výrobky a služby z jedinečné krajiny Bílých Karpat.

Jde o první přeshraniční ochrannou značku ve střední Evropě – jsou jí označovány produkty jak na moravské, tak na slovenské straně Chráněné krajinné oblasti Bílé-Biele Karpaty, které jsou:

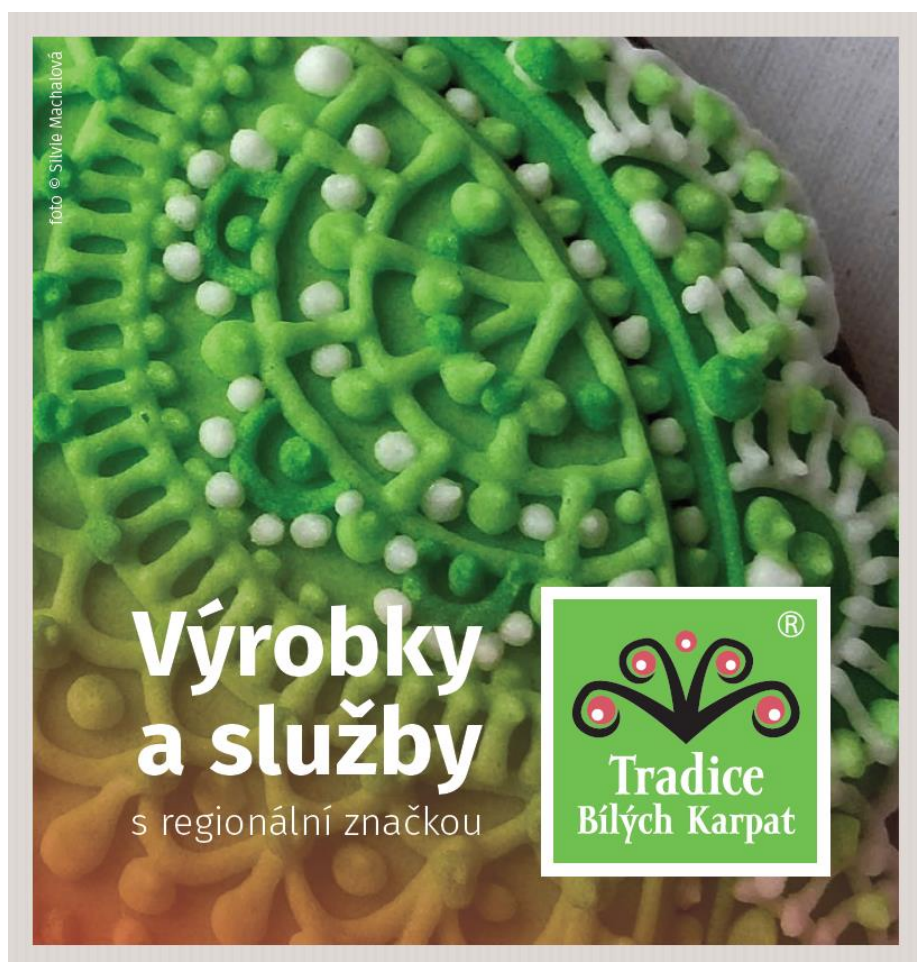
- jedinečné ve vztahu k Bílým-Bielym Karpatům – vyrobené tradiční technologií, s podílem ruční práce, z místních surovin
- šetrné vůči životnímu prostředí
- dostatečně kvalitní

Regionální značku Tradice Bílých Karpat má **48 držitelů** (<http://tradicebk.cz/drzitele>).

Regionální značku jsme prezentovali na **4 vytipovaných významných regionálních akcích**, na kterých jsme v informačním stánku poskytovali vydané propagační materiály a zodpovídali dotazy týkající se značky.

Pokračovali jsme ve **spolupráci 5 regionálních značek** ve Zlínském kraji (Tradice Bílých Karpat, Právě valašské, Tradiční výrobek Slovácka, Haná regionální produkt a Beskydy originální produkt). Značku jsme prezentovali na veletrhu cestovního ruchu v Uherském Hradišti.

Vydali jsme i nový **katalog držitelů značky**.

Titulní strana nového katalogu držitelů značky TBK

3. Místní výrobky a lokální ekonomika

Ke krajině a místním výrobkům neoddelitelně patří i podpora místní ekonomiky. V tomto tématu spolupracujeme s ZO ČSOP Veronica, kdy společně pracujeme na konkrétních návodech a příkladech dobré praxe, které se realizují při provozu Centra Veronica. Jedná se o nákup místních výrobků pro kuchyň a provoz, prodej regionálních výrobků v obchůdku Centra, společná propagace při akcích, vyhledávání nových zdrojů a dodavatelů apod.

Katalog regionálních producentů - www.VyrobyZKraje.cz

Online katalog představuje více než 300 výrobců ze Zlínského kraje. Uživatelé tak mohou najít nejbližšího výrobce masa, mléka, pečiva, ovoce a zeleniny, medu, bylinek, ale i oděvů, řemeslných výrobků či výrobků pro zahradu. Do katalogu průběžně doplňujeme další výrobce z našeho kraje.

Katalog slouží jednak institucím, které chtějí nakupovat místní výrobky jako prezentační předměty či dárky pro obchodní partnery. Druhou skupinou jsou organizátoři farmářských trhů, slavností či jarmarků, kteří chtějí mít kvalitní zboží z regionu. Třetí skupinou jsou obyvatelé regionu, kteří chtějí nakupovat zboží jinde než v supermarketech.

The screenshot displays the homepage of the website 'VyrobyZKraje.cz'. At the top, there is a navigation menu with links: 'Hlavní strana', 'Maso, mléko, vejce', 'Ovoce a zelenina', 'Pečivo', 'Potravinové doplňky', 'Řemeslné výrobky', and 'Ostatní'. Below the menu is a large banner image featuring several ceramic mugs on a wooden surface. A semi-transparent text box in the center of the banner contains the text: 'Výrobky ze Zlínského kraje', 'Vážíte si práce místních řemeslníků a zemědělců?', 'Chcete nakupovat z regionu?', and 'Pořádáte farmářské trhy?'. Below the banner is a section titled 'Najděte svého lokálního výrobce' which includes a vertical list of category buttons: 'Maso, mléko, vejce', 'Ovoce a zelenina', 'Pečivo', 'Potravinové doplňky', 'Řemeslné výrobky', and 'Ostatní'. To the right of these buttons is a map of the Zlínský kraj region with numerous colored markers indicating the locations of producers. At the bottom of the page, there is a dark red footer with the text 'Chcete zapsat do katalogu? Aktualizovat své údaje?' and the logo and name of 'Tradice Bílých Karpat, z. s.' with the website address 'tbk@tradicebk.cz'.

Webový katalog regionálních výrobců

4. Spolupráce se školami

Doupné stromy

Vztah k přírodě, krajině a biodiverzitě v ní přibližujeme dospělým i dětem. V roce 2017 (s přesahem do 2018) jsme pracovali na projektu Doupné stromy.

Tento celoroční terénní projekt je koncipován tak, aby pomohl žákům seznámit se ekosystémem lesa v nejbližším okolí školy a motivoval je k praktické ochraně životního prostředí v místě svého bydliště.

K motivaci využívá téma doupných stromů, stromů plných života, unikátní ukázky lesní rozmanitosti - a na tomto tématu vysvětluje biodiverzitu lesních ekosystémů a důležitost jejich ochrany, včetně praktických kroků k jejímu zajištění.

Žáci při něm v 9 lekcích **aktivně tráví čas v přímém kontaktu s přírodou, kde se prakticky učí porozumět principům zkoumání přírody** - při terénním průzkumu v lokalitě a při terénní výuce.

Aktivně se podílejí na ochraně vybraných stromů skrze vlastní činnosti i díky zapojení dospělých odborníků, chápou nutnost ochrany stromů v kontextu celého lesa. Žáci sepiší žádost o ochranu vybraných stromů, komunikují s lesníkem, vyvěšují ptačí budku, vytváří plakát a informují i veřejnost.

Žáci při programu zkoumají les pomocí pozorování i studia, zkoumají prvky i děje, které se v lese odehrávají, snaží se pochopit souvislosti, toky energií a koloběhy látek i vzájemný vliv člověka a lesa – při terénním průzkumu lokality, při vypracovávání pracovních listů v terénu, motivačními aktivitami, hrami. Získané znalosti dokáží uplatnit i v jiných vědních oborech.

Program v žácích **prohlubuje pocit odpovědnosti k ochraně přírody, přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty. Podněcuje aktivitu, tvořivost, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí.** Vede k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí a k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví.

Projekt je spolufinancován Zlínským krajem.

Jedna z aktivit Doupných stromů – měření obvodu stromu.

5. Osvětové akce, propagace regionu

Jablečná slavnost v Hostětíně

Jablečná slavnost je již tradiční oslavou jablek, řemesel a kultury. V jedné z hlavních rolí slavnosti byla jablka ve všech podobách – stolní, sušená, moštovaná i zapečená v moučnicích, připravených místními hospodyňkami. Jablka k jídlu, k pití, pro podívání i pro poučení. Výstavka ovoce obsahovala přes 50 různých odrůd, lidé hojně využívali ochutnávký i možnosti nechat si odborníky určit ovoce ze svých stromů.

Návštěvníkům se představila také tucet řemeslníků a biozemědělců se svými výrobky a pochutinami se značkou Tradice Bílých Karpat®.

Děti prožívaly dobrodružství plné her, malování a rozličných aktivit na tematické stezce. Pro dospělé byly připraveny lektorované prohlídky modelových ekologických projektů: pasivního domu, moštárny, historické sušárny ovoce, kořenové čistírny odpadních vod, výtopny na biomasu, solárních panelů na výrobu teplé vody i elektřiny a šetrného veřejného osvětlení.

Na přípravě slavnosti, kterou pořádají Tradice Bílých Karpat, Centrum Veronica Hostětín a Obec Hostětín, se podílela více než desítka partnerských organizací. Jedinečná je i každoroční a osvědčená spolupráce s dobrovolníky, kteří přispívají ke zdárnému průběhu slavnosti. Letos přijelo pomáhat kolem stovky dobrovolníků.

Jarmark držitelů značky TBK

6. Ovocnářské vzdělávání

Semináře, workshopy, exkurze

V roce 2017 probíhala v rámci projektu Kraj ovoce rozsáhlá vzdělávací činnost pro ovocnáře a propagace ovocnářství směrem k veřejnosti.

Cílem těchto aktivit bylo:

- zvýšit povědomí veřejnosti o jedinečnosti a významu ovocnářství v Bílých Karpatech a propagovat ovocnářství jako součást místního kulturního a přírodního dědictví.
- zvýšit odborné znalosti i praktické dovednosti ovocnářů
- zvýšit zájem majitelů sadů o péči o sady, o využívání environmentálně šetrných zemědělských postupů, případně o převod sadů do režimu ekologického zemědělství.
- zvýšit informovanost veřejnosti o systému ekologického zemědělství se zaměřením na ovocnářství, o lokálních produktech a bioproduktech. Prezentovat současnou infrastrukturu zpracování ovoce - moštárny, sušárny, palírny, podniky zpracovávající ovoce přednostně v bio kvalitě.

Proběhly **3 zimně-jarní víkendové semináře** na téma výsadby, množení a řezu ovocných stromů, s praktickými ukázkami řezu dřevin a podzimní workshop na téma péče o ovocný sad. Veřejnost měla příležitost poznat jedinečnost solitérních dřevin i sadů v krajině **při vycházce s potulným sadařem**. Uspořádali jsme i **exkurzi ke zpracovatelům ovoce**.

Foto z kurzu řezu ovocných dřevin

Výukové pomůcky, výstava

Vydali jsme **karetní hru Ovocnářské kvarteto**, s tematikou starých odrůd ovoce. Kvarteto představuje na 8 sadách karet významné staré a krajové odrůdy jabloní, hrušní a slivoní, méně známé druhy ovoce, tradiční způsoby zpracování, celoroční činnosti ovocnáře, zajímavé staré recepty z ovocných plodů a krajinné prvky, ve kterých jsou ovocné stromy zastoupeny. Součástí je i vzdělávací text.

Další pomůckou je sada vzdělávacích obrázků - **pohlednic s biodiverzitními prvky**, které obsahují i návod k postavení tohoto prvku. Jedná se o hadník, ježkovník, hmyzí domek, ptačí budky, budka pro netopýra, čmelákovník, škvoří domek, zídka pro ještěrky, tlející dřevo jako broukoviště a rozmanité výsadby na záhonech pro podporu biodiverzity.

Putovní výstava o ekologickém ovocnářství a starých krajových odrůdách ovoce

Vytvořili jsme 5 panelů ovocnářské výstavy. Výstava je přenosná a může být tedy využita různými subjekty, zahrádkářskými svazy, školami, institucemi.

Témata jednotlivých panelů:

- Biodiverzita v sadu (vítání hosté zahrad a sadů)
- Staré a krajové odrůdy ovoce
- Netradiční odrůdy ovoce
- Ovocný strom (život stromu, péče o něj v průběhu života)
- Ovocný sad (rozdíly mezi intenzivním a extenzivním sadem)

Ukázkový sad za moštárnou

Ve spolupráci se ZO ČSOP Veronica budujeme a pečujeme o ukázkový ovocný sad za moštárnou, který nyní čítá na 50 stromů. Vybudovali jsme v něm i prvky pro podporu biodiverzity v sadu – ptačí budky, ježkovník, hmyzí domečky, hadník, budka pro netopýra, příbytek pro ježka, čmeláky. O sad průběžně pečujeme. Sad je součástí rozsáhlé ukázkové přírodní zahrady, v níž je i řada vzdělávacích prvků.

Sad se stal letos opět atraktivnější pro návštěvníky – a to díky **novým informačním cedulkám u jednotlivých odrůd ovoce**. Vydali jsme také **novou mapu sadu**, spojenou s kvízem o starých regionálních odrůdách ovoce. Tyto informační materiály vznikly díky projektu Kraj ovoce, který byl realizován s finanční podporou z Ministerstva zemědělství.

Tradiční sušárna ovoce

V sadu je umístěná historická sušárna ovoce, která je v provozu již od roku 1998. Zájemci z blízkého okolí občané si v ní suší přibližně 2-3 tuny ovoce ročně.

Projekt Kraj ovoce byl realizován s finanční podporou MZe v rámci dotací pro NNO.

7. Organizační struktura sdružení

Statutární orgány:

Jednatel: Zdeněk Ševčík

Správní rada:

Marie Petřů	ZO ČSOP Bílé Karpaty, Veselí nad Moravou
Renata Vaculíková	Informační středisko pro rozvoj Moravských Kopic, o.p.s. Starý Hrozenkov
Marie Křiváková	ZO ČSOP Veronica
Zdeněk Ševčík	soukromý ekologický ovocnář, Pitín
Zdeněk Miklas	ZO ČSOP Kosenka, Valašské Klobouky

8. Finanční zpráva Tradice Bílých Karpat, z.s.

viz příloha 1

9. Poděkování

Za pomoc a podporu děkujeme:

Standovi Bočkovi, Radimu Peškovi, ZO ČSOP Veronica, Ludovi Vaššovi, Ondrovi Dovalovi, Michalu Botkovi, Gymnáziu Jana Pivečky Slavičín, občanům Hostětína i všem dalším dobrovolníkům, spolupracovníkům a příznivcům.

10. Kontakty

Tradice Bílých Karpat, z.s.
Hostětín 4, 687 71
tel. 739 569 264
tbk@tradicebk.cz
www.tradicebk.cz

Členové:

Informační středisko pro rozvoj Moravských Kopaníc, o.p.s.
687 74 Starý Hrozenkov 11
tel./fax 572 696 323
e-mail: iskopanice@razdva.cz

Nadace Veronica
Panská 9, 602 00 Brno
tel. 542 422 775
e-mail: nadace@veronica.cz
www.nadace.veronica.cz

PRO-BIO regionální centrum Bílé Karpaty
687 74 Starý Hrozenkov 11
tel. 572 696 323

Radim Pešek
Bezručova čtvrť 787, 687 71 Bojkovice
e-mail: ajsa1@seznam.cz

Zdeněk Ševčík
Pitín 15, 687 71 Bojkovice
tel. 572 641 334

Zdeněk Miklas
Poteč 248, 766 01
tel. 605224670

ZO ČSOP Bílé Karpaty
nám. Bartolomějské 47, 698 01 Veselí n. Moravou
tel. 518 326 470
e-mail: csop@bilekarpaty.cz
www.bilekarpaty.cz/csop

ZO ČSOP Kosenka
Brumovská 11, 766 01 Valašské Klobouky
tel. 577 320 145
e-mail: kosenka@mail.walachia.cz
www.kosenka.cz

ZO ČSOP Veronica
Panská 9, 602 00 Brno
tel. 542 422 751
e-mail: veronica@ecn.cz
www.veronica.cz

Finanční zpráva Občanského sdružení Tradice Bílých Karpat za rok 2017

Přehled o aktivech a pasivech k 31. 12. 2017	
Rozvaha ve zkráceném rozsahu	
	Kč
Hmotné movité věci a jejich soubory	30441
Podíly - ovládaná nebo ovládající osoba	25000
Ostatní dlouhodobý finanční majetek	1500000
Oprávky k samost. hmotným movitým věcem a souborům hmotných movitých věcí	-30441
Pokladna	1691
Peněžní prostředky na účtech	502656
Peníze na cestě	0
Odběratelé	9000
Poskytnuté provozní zálohy	0
Ostatní pohledávky	0
Nároky na dotace a ost. zúčt. se státním rozpočtem	15200
Náklady příštích období	0
Aktiva celkem	2053547
Dodavatelé-tuzemsko	300
Ostatní závazky	1500
Zaměstnanci	7269
Sociální pojištění	3502
Zálohová daň	-2282
Výnosy příštích období	0
Vlastní jmění	122503
Fondy	110000
Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	-80930
Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let	1971676
Hospodářský zisk za období r. 2017	-79991
Pasiva celkem	2053547

Výsledovka ve zkráceném rozsahu	
	Kč
Spotřeba kanc. potřeb	31439
Náklady na cestovné	4984
Náklady na reprezentaci	8273
Poštovné	310538
Mzdové náklady	366827
Zákonné sociální pojištění	102793
Ostatní daně a poplatky	14035
Bank.poplatky	4339
Poskytnuté člen.příspěvky	1000
Náklady celkem	844228
Tržby za vlastní výrobky	539
Tržby z prodeje služeb	129499
Tržby za prodané zboží	27807
Výnosové úroky	61
Provozní dotace	606332
Výnosy celkem	764237
Hospodářský zisk celkem	-79991

Dotace přijaté v roce 2017		
500 000,00 Kč	Ministerstvo zemědělství	Kraj ovoce
30 331,75 Kč	Zlínský kraj	Badatelská stezka - převod z r. 2016
76 000,00 Kč	Zlínský kraj	Doupné stromy
606 331,75 Kč	Celkem	

Hostětín 4, 687 71 Bojkovice
tel. 572 641 040
tbk@tradicebk.cz, <http://www.tradicebk.cz>
